

Disse bevillinger blev stillet til rådighed i maj 1938, og der afholdtes derefter en konkurrence, hvis resultater fremgår af en i 1948 offentliggjort betænkning fra produktions- og råstofkommissionen.

Selvom krigens udbrud hindrede opførelse af det i kommissionens betænkning omhandlede mønstermejeri, har de fremskaffede planer til et sådant mejeri dog allerede for en del fundet anvendelse ved adskillige på privat initiativ senere opførte eller ombyggede mejerier, hvorved nogle mindre mejerier også er blevet lagt sammen, ligesom statens forsøgsmejeri i Hillerød har gjort brug af flere af de i planerne indeholdte forslag.

Jævnside med det af råstofkommissionen tagne initiativ har de danske mejeriforeningers fællesorganisation gennem en årrække på grundlag af den offentliggjorte *mejeridriftsstatistik* søgt at animere mejerierne til at stræbe hen imod større driftsenheder; udviklingen i denne retning har da også været tydelig, selvom den er foregået i et langsommere tempo end ønskeligt.

For fællesorganisationens vedkommende har det været mest nærliggende at koncentrere sig om arbejdet for en rationalisering af produktionsmejerierne på landet, også her kan der peges på udmærkede eksempler, men udviklingen er hidtil foregået spredt og tilfældigt, og fællesorganisationen har derfor set det som sin opgave at aktivere og organisere rationaliseringsbevægelsen ved at stille sig til rådighed for mejerierne med vejledning og udarbejdelse af sammenlægningsplaner, byggeprojekter etc. Et væsentligt led i dette arbejde var oprettelsen i 1946 af „Mejeriernes Arkitektkontor“. Arkitektkontorets virksomhed har, efter hvad der oplyses i bemærkningerne, „meget hurtigt antaget et betydeligt omfang. Kontoret, der nu beskæftiger 8 arkitekter og ingeniører, er stærkt optaget med udarbejdelse af projekter til nybygninger, udvidelser og modernisering af mejerier. Ved siden heraf har fællesorganisationens kontor i stor udstrækning bistået mejerierne med tilrettelæggelsen af det organisatoriske grundlag for sammenlægningsplaner etc., og fra 1. januar d. å. har organisationen særlig med dette arbejde for øje ansat en *konulent i mejerierorganisation*, der gennem længere tid har beskæftiget sig med opgaver af denne art, således at de indhøstede erfaringer kan komme en videre kreds tilgode.

En af vanskelighederne ved rationaliseringens gennemførelse er tilvejebringelsen af den nødvendige anlægskapital på billige vilkår, og i denne henseende vil det være af den største betydning, hvis den af råstofudvalget i sin tid udkastede tanke kunne videreføres, således at der af staten i nødvendigt omfang stilledes midler til rådighed som lån på lempelige rente- og afdragsvilkår“.